

УДК 636.085.4

© 2008

П. В. Березовський

О. В. Хіміч, кандидат сільськогосподарських наук

Інститут кормів УААН

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ НОВОЇ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ В ПОРІВНЯННІ ДО КОРМОВОГО КОНЦЕНТРАТУ ЛІЗИНУ «ЛІПРОТУЛІПРОТУ» В ГОДІВЛІ ПОРОСЯТ НА ВИРОЩУВАННІ

Показано вплив нової кормової добавки для свиней на основі кормового концентрату лізину «ЛіпротуЛіпроту» на інтенсивність росту, розвитку і продуктивності тварин, для цього було проведено науково-господарський дослід на поросятах при вирощуванні. Встановлено, що нова кормова добавка для свиней на основі «ЛіпротуЛіпроту» в порівнянні з використанням нативного кормового концентрату лізину забезпечує кращу інтенсивність росту, розвитку і продуктивності тварин.

На сьогоднішній день стратегія використання кормових добавок постійно зазнає змін. З однієї сторони це пов'язано з появою нових препаратів, з другої – введення визначених заборонених препаратів. В європейських країнах необхідні кормові добавки вводять в стандарт і далі цю групу використовують, не задумуючись, лише здійснюють підбір препарату у конкретних виробників.

Досвід економічно розвинутих країн з високим рівнем ведення тваринницької галузі дає підставу стверджувати про ефективність використання концентрованих кормів тільки у складі повноцінних комбікормів, які завдяки продуктивній дії поживних речовин дають змогу тваринам максимально реалізувати генетично зумовлений потенціал [2].

Дані численних досліджень, проведених на відгодівлі свиней, показують, що 1 т пшениці забезпечує отримання лише 125 кг приросту, кукурудзи – 175, ячменю – 217, комбікорму, збалансованого за нормованими елементами годівлі, – 265 кг. Для збалансування 1 т пшениці білковими добавками потрібна 1 т зернобобових культур, або 300 кг сої, тоді як для збалансування 1 т ячменю – вдвічі менше названих компонентів [1].

За даними Інституту аграрної економіки, в Україні недостатньо виробляється кормового зерна: його частина у валовому зборі не перевищує

45 %, тоді як у розвинутих країнах на кормове зерно припадає 60-70 %, зокрема у Фінляндії – 85 %, США – 70-80 %, Югославії – 72 %, Польщі – 65-70 %, Угорщині – 53-54 %, Великобританії – 60-65 % [1].

В Україні затверджено близько 30 рецептів комплексних преміксів для різних виробничих і статеві-вікових груп тварин та птиці. За існуючою нормативною документацією до комбікормів додають у середньому 0,5-5 % преміксу.

Для вирішення протеїнової проблеми було прийнято рішення про будівництво в Україні найбільшого на той час у Європі Трипільського біохімічного заводу, основним продуктом виробництва якого є кормові концентрати лізину [4].

За даними Л. І. Подобеда (2006), на сьогоднішній день існує постійна модернізація технології приготування «Ліпроту», яка направлена на поступове збільшення концентрації критичної для годівлі тварин амінокислоти лізину в складі продукту.

Узагальнення практичного досвіду показує, що на даний час постає необхідність в проектуванні нових та вдосконаленні існуючих кормових добавок. Виходячи з цього нашою метою є розробка нової кормової добавки для свиней, яка сприятиме підвищенню інтенсивності росту, розвитку і продуктивності тварин.

У складі добавки концентрату лізину «Ліпрот» міститься: лізин, цистин, триптофан, треонін, метіонін, бетаїн і у незначній кількості вітаміни В₁, В₂, В₃, В₅, В₆, В_с та мікроелементи – залізо (Fe), цинк (Zn), мідь (Cu) [4].

Недоліком лізинової добавки «Ліпрот» є те, що в її складі відсутні вітаміни А, Д₃, Е, К₃, В₄, біотин (Н), В₁₂, макроелемент магній, мікроелементи: йод, кобальт, селен, а залізо, цинк, мідь, містяться у незначній кількості.

Нами до складу кормової добавки «Ліпрот» був введений комплекс вітамінів А, Д₃, Е, К, В₄, В₁₂, біотин (Н), кристалічний лізин, макро- і мікроелементи.

Матеріал і методика досліджень. Науково-господарський дослід по ефективності використання нової кормової добавки вивчали на 2-х групах поросят при вирощуванні у господарстві ТОВ «Липовецьке» смт. Липовець Вінницької області в період з 6 червня по 19 вересня 2007 року. Для проведення дослідів за принципом аналогів було підібрано дві групи поросят великої білої породи по 22 голови (табл. 1).

1. Схема досліді

Група	Кількість тварин, гол.	Періоди дослідів			
		зрівняльний		обліковий	
		характер годівлі	тривалість, діб	характер годівлі	тривалість, діб
контрольна	22	ОР	15	ОР+3% «Ліпроту»	60
дослідна	22	ОР	15	ОР+3% нова кормова добавка	60

Облік з'їдених кормів проводилися щоденно вна продовжтязі всього дослідного періоду. Кратність роздачі корму – 2 рази на добу. Тварин утримували групами в станках типового свинарника для вирощування ремонтного молодняка. Під час досліді тварин щомісячно зважували.

Після 15-добового зрівняльного періоду за фактично з'їденими кормами контрольна група отримувала 1,4-1,7 кг комбікорму, до складу якого входило (42 % дерть пшенична, 37 % дерть ячмінна, 18 % шрот соєвий та 3 % «Ліпроту»). Корми тваринам як дослідній так і контрольній групам згодовувались в сухому вигляді при вільному доступі до питної води.

Дослідній групі свиней згодовували комбікорм в тій самій кількості, що і контрольній (42 % дерть пшенична, 37 % дерть ячмінна, 18 % шрот соєвий та 3 % нової кормової добавки).

Результати досліджень. Характеристика поросят за індивідуальним номером, статтю, живою масою на початок і кінець досліді подана в таблиці 2.

Аналізуючи одержані дані використання нової кормової добавки в годівлі поросят на вирощуванні, можна діпрійти до висновку, що згодовування комбікорму в складі якого містилася нова кормова добавка істотно впливав на ріст і розвиток поросят (табл. 2).

Слід відмітити, що тварини дослідної групи краще розвивались і мали більш виражений м'ясний тип. Середньодобові прирости свиней дослідної групи за двомісячний період їх вирощування збільшилися порівняно до контролю на 123 г, або на 32,5 % ($P < 0,001$). Витрати корму на 1 кг приросту зменшилися на 1,08 корм. од., або на 24,7 % (табл. 3).

На кінець досліді жива маса свиней дослідної групи була більшою на 7,3 кг ($P < 0,001$) в порівнянні з контрольною групою. Аналогічно у свиней дослідної групи був більшим і загальний приріст живої маси.

2. Характеристика дослідних тварин

Групи								
№ п.п.	Контрольна				Дослідна			
	Інд. №	стать	жива маса на початок досліду, кг	жива маса на кінець досліду, кг	Інд. №	стать	жива маса на початок досліду, кг	жива маса на кінець досліду, кг
1	4119	л	26,9	49,7	0688	л	22,1	52,0
2	4120	л	28,5	51,2	0360	к	22,9	53,1
3	4138	л	32,1	54,5	0690	л	25,0	55,0
4	4131	л	29,8	52,9	0594	к	22,3	52,1
5	0689	к	19,2	41,7	0683	л	24,7	54,8
6	4140	к	30,3	52,6	0391	к	23,2	53,3
7	4053	к	27,7	50,5	0694	л	19,8	50,0
8	0337	к	28,1	50,8	0680	к	18,0	48,1
9	4108	к	19,9	42,7	0354	л	21,7	51,1
10	0615	к	22,0	44,4	0608	л	22,3	53,1
11	0696	к	18,0	41,0	0686	л	19,0	49,0
12	0397	к	17,8	40,3	0669	к	22,6	53,1
13	0398	л	18,2	41,1	0700	к	20,4	51,0
14	0659	к	21,7	44,7	0674	к	25,0	54,1
15	0633	л	20,3	42,8	0622	л	23,1	54,0
16	0668	к	20,0	42,6	0357	к	20,9	50,2
17	0647	л	19,4	42,0	0682	л	20,0	51,0
18	0698	л	19,6	42,4	0676	л	24,6	54,1
19	0661	л	19,0	41,7	0631	л	25,4	55,1
20	0697	л	18,0	40,2	0375	л	21,0	52,1
21	4107	л	18,3	40,7	0368	к	26,7	56,1
22	4136	л	17,7	41,1	0634	л	20,3	50,1

Висновки. 1. На основі досліджень можна зробити висновок про те, що запропонована кормова добавка для свиней значно перевищує кормову добавку «ЛіпротЛіпот» запо продуктивною дією.

2. Жива маса свиней дослідної групи, якій згодували нову кормову добавку в складі комбікорму була більшою на 7,3 кг в порівнянні з контрольною групою, якій згодували лізинову добавку «Ліпрот».

3. Тварини дослідної групи краще розвивались і мали більш виражений м'ясний тип в порівнянні до контрольної.

3. Показники продуктивності молодняку свиней при вирощуванні. $M \pm m$, $n=22$

Показник	Групи	
	Контрольна	Дослідна
Жива маса на початок дослідю, кг	22,4±1,07	22,3±0,51
Жива маса на кінець дослідю, кг	45,1±1,04	52,4±0,47***
Тривалість дослідю, дїб	60	60
Оодержано приросту за обліковий період, кг	22,7±0,05	30,1±0,15***
Ссередньодобовий приріст, г	378±0,85	501±0,25***
± до контролю, г	-	+123
± до контролю, %	-	+32,5
Витрачено корму на 1 кг приросту, к. од.	4,37	3,29
± до контролю, к. од.	-	-1,08
± до контролю, %	-	-24,7

*** $P < 0,001$

Бібліографічний список

1. І. Кішак Комбікормова криза Миколаївської області: складові подолання // Тваринництво України. – 2000. – № 3-4, – С. 2-5.
2. Л. Дурст, М. Віттман. Годівля сільськогосподарських тварин: Навч. посібник. Пер. з нім. / За редакцією І. І. Ібатуліна та Г. Штрюбеля. – Київ: Фенікс, 2006. – 384 с.
3. Подобед Л. И. Липрот – универсальная лизинопротеиновая добавка для оптимизации аминокислотного состава комбикормов // Збірка матеріалів конференції «Україна. Комбікорми 2006». – 2006. – С. 102-108.
4. Прокопенко Л. С., Подобед Л. І., Лаптеєв О. О. Особливості хімічного та амінокислотного складу різних товарних форм кормових концентратів лізину – Лліпроту. // Корми і кормовиробництво. 2002. Вип. 49. – С. 96-100.